

ČESKÁ TECHNICKÁ NORMA

ICS 01. 040. 35; 35. 240. 50

Červen 1999

Informační technologie - Slovník Část 28: Umělá inteligence - Základní pojmy a expertní systémy

ČSN

ISO/IEC 2382-28

36 9001

Information technology - Vocabulary - Part 28: Artificial intelligence - Basic concepts and expert systems

Technologies de l'information - Vocabulaire - Partie 28: Intelligence artificielle - Notions fondamentales et systèmes experts

Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO/IEC 2382-28: 1995. Mezinárodní norma ISO/IEC 2382-28: 1995 má status české technické normy.

This standard is the Czech version of the International Standard ISO/IEC 2382-28: 1995. The International Standard ISO/IEC 2382-28: 1995 has the status of a Czech Standard.

© Český normalizační institut, 1999

Podle zákona č. 22/1997 Sb. smějí být české technické normy rozmnožovány

a rozšiřovány jen se souhlasem Českého normalizačního institutu.

55320

ČSN ISO/IEC 2382-28

Národní předmluva

Změny proti předchozí normě

Tato norma obsahuje české a anglické termíny a definice a další cizojazyčné termíny ve francouzštině.

Termíny a definice jsou uspořádány ve sloupcích.

Anglické jsou převzaty z mezinárodní normy a termíny ve francouzštině rovněž.

Na závěr normy jsou uvedeny abecední rejstříky termínů v pořadí: český, anglický, francouzský.

Citované normy

ISO 1087: 1990 zavedena v ČSN ISO 1087 Terminologie - Slovník (01 0501)

ISO/IEC 2382-1: 1993 zavedena v ČSN ISO/IEC Informační technologie - Slovník - Část 1: Základní

termíny (36 9001)

ISO/IEC 2382-12: 1993 dosud nezavedena

Další související normy

ČSN 36 9001 Počítače a systémy zpracování údajů. Terminologie. Část 1 až 26.

Vypracování normy

Zpracovatel: RNDr. Vratislav Datel, CSc.

Technická normalizační komise: TNK42, Výměna dat.

Pracovník Českého normalizačního institutu: Ing. Petr Wallenfels.

2

ČSN ISO/IEC 2382-28

MEZINÁRODNÍ NORMA

Informační technologie - Slovník -

Část 28: Umělá inteligence - Základní pojmy

a expertní systémy

ISO/IEC 2382-28

První vydání 1995-12-15

MDT 01. 040. 35; 32. 240. 50

Deskriptory: zpracování dat, umělá inteligence, slovník, základní pojmy.

Obsah

Strana

Úvod..... 5

První oddíl -

Všeobecně..... 6

1. 1 Předmět normy a rozsah platnosti..... 6

1. 2 Normativní odkazy..... 6

1. 3	Použité zásady a pravidla.....	6
1. 3. 1	Definice hesla.....	6
1. 3. 2	Uspořádání hesla.....	6
1. 3. 3	Klasifikace hesel.....	7
1. 3. 4	Výběr termínů a stylizace definic.....	7
1. 3. 5	Mnohoznačnost.....	7
1. 3. 6	Zkratky.....	7
1. 3. 7	Užívání okrouhlých závorek.....	7
1. 3. 8	Užívání hranatých závorek.....	7
1. 3. 9	Užívání termínů tištěných v definicích kurzívou a užívání hvězdičky.....	7
1. 3. 10	Pravopis.....	8
1. 3. 11	Uspořádání abecedního rejstříku.....	8
	Druhý oddíl - Termíny a definice.....	9
28	Umělá inteligence - Základní pojmy a expertní systémy.....	9
28. 01	Všeobecné termíny.....	9
28. 02	Znalostní struktury a reprezentace znalostí.....	13
28. 03	Usuzování a řešení problémů.....	18

28. 04	Expertní systémy.....	22
	Abecední rejstříky.....	25
	Český.....	25
	Anglický.....	31
	Francouzský.....	37
3		

ČSN ISO/IEC 2382-28

Předmluva

ISO (Mezinárodní organizace pro normalizaci) a IEC (Mezinárodní elektrotechnická komise) spolu tvoří celosvětový normalizační systém. Národní instituce, které jsou členy ISO a IEC, se účastní prací na mezinárodních normách prostřednictvím svých technických komisí ustavených těmito institucemi tak, aby reprezentovaly jednotlivé technické obory. Technické komise ISO a IEC spolupracují v oblastech společného zájmu. Další mezinárodní organizace, vládní i nevládní, se ve spolupráci s ISO a IEC také účastní těchto prací.

V oblasti informační technologie ustavila ISO a IEC společnou technickou komisi, Joint Technical Committee ISO/IEC JTC 1. Návrhy mezinárodních norem přijatých touto společnou komisí jsou rozesílány národním institucím ke schválení před jejich přijetím jako mezinárodní normy. Jsou schvalovány podle procedury vyžadující přinejmenším 75-procentní souhlas všech volících národních institucí.

Mezinárodní norma ISO/IEC 2382-28 byla připravena společnou technickou komisí ISO/IEC JTC 1 Informační technologie, a subkomisí SC 1 - Slovník.

ISO/IEC 2382 bude obsahovat asi 30 částí pod společným názvem Informační technologie - Slovník.

Toto druhé vydání ruší a nahrazuje první vydání (ISO 2382-17: 1991), které technicky reviduje.

ČSN ISO/IEC 2382-28

Úvod

Zpracování dat je základem pro řadu mezinárodních výměn intelektuální i materiální povahy. Tyto

výměny často narážejí na potíže vzhledem k velké různorodosti názvů používaných v různých oborech nebo jazycích k vyjádření téhož pojmu, nebo proto, že pro užitečné pojmy chybějí nebo jsou nepřesné definice.

Proto, abychom se vyhnuli nedorozuměním a takové výměny usnadnili, je nutné pojmy vysvětlit, vybrat termíny, které v různých jazycích nebo v různých zemích vyjadřují stejný pojem, a sestavit definice, které by uspokojivě popisovaly ekvivalenty termínů v různých jazycích.

ISO/IEC 2382 vychází z terminologie zpracování informací sestavené a vydané Mezinárodní federací pro zpracování informací (International Federation of Information Processing) a Mezinárodním výpočetním střediskem (International Computation Centre) a z Amerického slovníku systémů zpracování informací (American National Dictionary for Information Processing Systems) a jeho dřívějších vydáních v Americkém normalizačním institutu (American National Standards Institute, bývalý American Standards Association). V úvahu byly také vzaty mezinárodní normy týkající se informační technologie, publikované či navrhované i jinými mezinárodními organizacemi (např. Mezinárodní telekomunikační unií, Mezinárodní elektrotechnickou komisí), a také národní normy či jejich návrhy.

Účelem ISO/IEC 2382 je poskytnout správné a jednoduché definice srozumitelné všem zájemcům. Aplikační dosah každého pojmu byl volen tak, aby jeho definice mohla mít širší platnost. V těch případech, kdy jde o omezenou aplikaci, se může ukázat potřeba dát definici konkrétnější charakter.

Zatímco je možné udržet konzistentnost jednotlivých částí normy, mohou se mezi jednotlivými částmi vzhledem k dynamice jazyků a problémům spojeným s normalizací terminologie a správě slovní zásoby vyskytnout opakování nebo rozpory.

5

ČSN ISO/IEC 2382-28

První oddíl - Všeobecně

1. 1 Předmět normy a rozsah platnosti

Tato norma je určena k usnadnění mezinárodní komunikace v oblasti zpracování informací. Uvádí termíny a definice vybraných pojmů relevantních v oboru informační technologie a definuje vztahy mezi jednotlivými pojmy.

Aby byl usnadněn jejich překlad do jiných jazyků, jsou definice navrženy tak, aby byly v mezích možností eliminovány jakékoliv zvláštnosti jednotlivých jazyků.

Tato část normy ISO/IEC 2382 definuje nejdůležitější pojmy týkající se umělé inteligence a expertních systémů.

6